

PRÍHOVOR

Ing. Milan PETRULÁK, námestník HTS

Niekoľko dobrých správ

S príchodom leta sa môže zdať, akoby sa dobré správy pre našu nemocnicu vyčerpali. V poslednom období nás znepokojuje najmä destabilizácia pracovníkov, osobitne lekárov a zdravotných sestier, následkom „lanárenia“ resp. lukratívnych pracovných ponúk od iných zdravotníckych subjektov. No následky havárie elektroinštalácie v pôrodnici už odstraňujeme, doriešili sa aj staré dlhy ešte z čias nešťastia v Novákoch - takže hoci o napätia nie je núdza, máme predsa len aj dobré správy.

Tá najdôležitejšia - a ktorú navyše máme do istej miery v rukách my sami - je, že pokračuje dobrý ekonomický vývoj našej NsP. Naším základným strategickým cieľom pre tento rok je dosiahnuť vyrovnané hospodárenie, resp. i zisk. To sa nám dosiaľ darí plniť. Ku koncu mája sme vykázali zisk (vrátane príjmov z vedľajšej hospodárskej činnosti) cca 3,6 mil Sk. Teší nás, že čerpanie nákladov je v súlade s plánom. Nepriaznivejšia situácia je v plnení výnosov, hlavne od zdravotných poisťovní. Doteraz nemáme finančne vysporiadané so VŠZP uznané výkony do výšky ročného zmluvného objemu za rok 2007 v hodnote asi 4,7 mil. Sk. Táto metódička úhrad sa opakuje i tomto roku. Znepokojuje nás uzatváranie zmlúv so ZP a ich finančné objemy, od ktorých závisí stabilizácia a vybilancované hospodárenie. No veríme, že tento problém sa nám podarí vyriešiť v 2. polroku.

Pozitívny vplyv na ekonomickú bilanciu má mesačné i štvrtročné sledovanie nákladov a výkonov na jednotlivých oddeleniach. Oddelenia majú plán v stanovených ukazovateľoch (výkonové, finančné), ktorý bol tvo-

> > > str. 2

Vláda SR rokovala 30. apríla v Prievidzi Milióny do regiónu - štyri aj pre NsP

Bojníckej nemocnici schválila vláda SR 4 mil. Sk na rekonštrukciu elektrických rozvodov na pôrodnici. Vláda v Prievidzi okrem toho rozhodla, že 50 km rýchlostná komunikácia R2 z Trenčína do Novák (za cca 22 mld Sk) sa začne budovať už v r. 2010, podporila sumou vyše 350 mil. Sk výstavbu 11. ťažobného úseku Bane Nováky, schválila a finančne podporila osem regionálnych projektov.

Na riešenie niektorých problémov v Trenčianskom kraji vláda vyčlenila zo svojej rezervy 30 mil. korún. Okrem už spomenutej dotácie pre NsP poputujú peniaze do Bojníc, Lehoty pod Vtáčnikom, do Handlovej, Cigľa, Lipníka a Prievidze. „Finančné zdroje budú k dispozícii najneskôr do mesiaca,“ informoval minister hospodárstva L.

> > > str. 2

Významná zdravotnícka udalosť 2007: zásah vo VOP

Ocenenie našej NsP

Ako sme už oznámili, Prezídium Slovenskej lekárskej spoločnosti udelilo vedeniu a zamestnancom našej NsP jedno z najvyšších ocenení SLS - ocenenie Významná zdravotnícka udalosť roka 2007. Stalo sa tak pri príležitosti spoločného XII. Kongresu SLS a XXIII. Kongresu Slovenskej hypertenziologickej spoločnosti v Žiline 24. apríla v hoteli Holiday Inn.

Ocenenie prevzal riaditeľ NsP MUDr. L. Gerlich z rúk prezidenta SLS

prof. MUDr. P. Krištúfka, CSc. a prezidenta SHS prof. MUDr. I. Riečanského, CSc. Kongres sa konal pod záštitou prezidenta SR I. Gašparoviča za účasti mnohých hostí, napr. predsedu ČLS J. E. Purkyně prof. J. Blahoša, bývalého prezidenta Svetovej asociácie lekárov. Prezídium SLS vyslovilo vysoké uznanie našim pracovníkom za profesionalitu, odbornosť a organizačné zvládnutie lekárskeho zásahu po výbuchu vo VOP v Novákoch. (ba)

ANKETA

Je veľa vecí, ktoré nám možno aj denne pokazia náladu a dobrý pocit z práce. Kvôli nim si niekedy neuvedomujeme tie kladné, pekné stránky nášho pracoviska, spolupracovníkov či vlastnej práce. A to je škoda. Sami seba škodíme, ak ich prehliadame. Preto sme sa rozhodli položiť v ankete otázku:

Na čo ste v svojej práci v NsP v Bojniciach hrdá / hrdý?

MUDr. Tomáš Prieвода, sekundárny lekár ortopedického oddelenia: - Teší ma že môžem pracovať na ortopédii v Bojniciach, a to z niekoľkých dôvodov. Myslím, že vždy je príjemné pracovať v prostredí a s ľuďmi, s ktorými si človek rozumie a nevytrátila sa medzi nimi človečina. Mám na mysli všetkých ľudí, ktorí pracujú nie-

len na ortopedickej sále, ale aj oddelení a ambulancii. Vzhľadom na to, v akom stave sa v súčasnosti nachádzajú nemocnice, nevynímajúc tú našu, som rád, že ortopédia si drží svoju vysokú kvalitu a umožňuje mi odborne rásť, za čo som veľmi vďačný. Pevne verím, že to tak bude aj naďalej.

Jana Fontányová, účtovníčka, finančná účtárka, ekonomický odborník: - Som hrdá na to, že pracujem vo finančnej účtárni NsP v Bojniciach, v takom kolektíve, aký je tu. V dnešnej dobe je každý rád, že má prácu. Ja svojej práci - myslím, rozumiem a baví ma. Vyskúšala som aj iné, vyše roka som bola inde, ale vrátila som sa sem. Za hlavné považujem to, že si v kolektíve rozumieme, kolegyne mám veľmi dobré a to

> > > str. 2

Zomrel emeritný primár MUDr.

Jozef Beňo

Tento príspevok bol pripravovaný k životnému jubileu 85 rokov MUDr. Jozefa Beňo, emeritného primára detského oddelenia našej nemocnice, ktorého sa dožil dňa 26. mája t. r. už ako pacient nemocnice, v ktorej pôsobil dlhé roky. Žiaľ, vo včasných ranných hodinách nasledujúceho dňa (27. 5. 2008) MUDr. Jozef Beňo ukončil svoju životnú púť. A tak pripravovaná laudácia k jeho narodeninám sa zmenila v nekrológ.

MUDr. Jozef Beňo, rodák z Boľešova, pôsobil po promócií na Lekárskej fakulte v Bratislave až do roku 1955 vo Vojenskej nemocnici v Bratislave, potom niekoľko rokov v Bardejove a Stropkove ako detský lekár, primár detského odd. i ako riaditeľ OÚNZ.

Po otvorení našej nemocnice (r. 1961) prišiel do Bojníc vo funkcii zástupcu primára detského oddelenia a v roku 1969 sa stal jeho primárom. Túto funkciu vykonával až do odchodu do dôchodku v roku 1985. Už počas pôsobenia vo funkcii zástupcu primára zostával i funkciou okresného pediatra pre terén, budoval a metodicky viedol obvodový systém starostlivosti o dieťa a pôsobil ako detský kardiológ. Túto prácu vykonával ešte nejaký čas aj po odchode do dôchodku. Potom ešte, pokiaľ mu to zdravie dovoľovalo, zastupoval pediatrov v teréne a nejaký čas pôsobil i v Ústave sociálnej starostlivosti pre zdravotne poškodené deti. Vo svojej práci sa vyznačoval vysokou odbornosťou a svojou pedantnosťou.

Bol aktívnym členom Slovenskej pediatickej spoločnosti a Spolku lekárov v Prievidzi, v ktorom vykonával i funkciu vedeckeho sekretára.

Za jeho dlhoročnú prácu vykonávanú pre zdravie detí nášho okresu patrí mu naša vďaka.

Česť jeho pamiatke!

MUDr. Jozef Beňo bol pochovaný v Bratislave.

Riaditeľstvo a bývalí spolupracovníci

Úspešná prezentácia nemocnice, vzpruha do ďalšej práce

Procesný a kontrolingový deň

NsP a spoločnosti EMARK a QPR usporiadali 17. júna v Červenom kútiku v našej NsP pod záštitou Asociácie nemocníc Slovenska manažérsky workshop zameraný na riešenie systému

vnútorného riadenia nemocníc a iných zdravotníckych zariadení pod názvom: Procesný a kontrolingový deň. Zúčastnilo sa na ňom 60 riaditeľov a námestníkov 20 nemocníc a iných zdravot-

níckych zariadení a iných riadiacich pracovníkov zdravotníckych zariadení.

Zámerom bolo prostredníctvom workshopu vytvoriť vhodné pracovné prostredie na hodnotenie aktuálneho stavu zavedených systémov pre podporu riadenia nemocníc a konštruktívne zdieľanie skúsenosti a know-how z riadenia, stabilizácie a rozvoja nemocníc.

(Z technických príčin sa podrobnejšie vrátíme k tomuto podujatiu v nasledujúcom vydaní Nemocnice.)

Slovenská premiéra sa uskutočnila v Bojniciach

Uznanie ortopédom

Významný úspech zaznamenalo naše ortopedické oddelenie. Prinášame úryvok z článku v časopise LIMA NEWS (Lima-Lto spa, Medical Systems, č. 7 - apríl 2008), kde sa píše, že prvé použitie špeciálneho keramického kĺbu Fit+Delta FP renomovanej talianskej firmy LIMA na Slovensku bolo na ortopedickom oddelení našej NsP!

Ako nám k tomu povedal primár oddelenia MUDr. Vladimír Gaman, „je to výsledok dobrej spolupráce NsP so spomenutou firmou, ktorá nám ponúkla použitie tohto kĺbu a my sme boli o-

chotní ho vyskúšať. Operácia bola 26. marca, dopadla úspešne a my budeme kĺb pri vhodných pacientoch používať ďalej.“

Nový kĺb (jamka i hlavica) je zhotovený zo špeciálnej keramiky, takže nie je krehký a rozbitný, nedochádza pri ňom – ako sa to stávalo pri starších typoch – k praskaniu kĺbu. Povrch má plazmanástrék porézneho titanu a hydroxyapatitu, čo zaručuje jeho inertnosť voči kosti a dobré prijímanie organizmom.

(ba)

Milióny do regiónu - štyri aj pre NsP

> > >

Jahnátek. Peniaze majú prísť ako účelová dotácia cez zriaďovateľa NsP, teda Trenčiansky samosprávny kraj. Od začiatku júna po projektovú a ďalšiu prípravu nastúpil na rekonštrukciu dodávateľ prác.

Vláda sa na zasadnutí v Prievidzi zaoberala aj postavením nemocníc, ktoré nie sú v povinnej minimálnej sieti a VŠZP im neplatí za výkony zdravotnej starostlivosti nad rámec zmluvy. Preto

poverila ministra zdravotníctva I. Valentoviča, aby týmto nemocniciam (napr. i handlovskej) pomohol. Na otázku o možnosti vlády pomôcť bojnickej nemocnici riešiť 30 mil. Sk dlh voči Sociálnej poisťovni (čo môže byť prekážka pri získaní dotácie z eurofondov) R. Fico odpovedal: „Zriaďovateľom bojnickej nemocnice je TSK. O náhradu zdravotných úkonov sa nemusí obávať, pretože je v minimálnej sieti, ale to ostatné musí zabezpečiť vyšší územný celok. Nemocnica je jeho majetok.“

(red)

Príprava dodatku KZ

Vedenie NsP rokovalo 9. júna so zástupcami odborových organizácií SOZ aj SLO o dodatku ku Kolektívnej zmluve 2007-2008. Išlo o úpravu mzdových podmienok. Odborári žiadajú o.i. podstatné zvýšenie tarifných miezd plošne o 10 perc. od 1.6.2008. Stanovisko vedenia NsP vychádzalo zo stavu zmlúv, ktoré má NsP uzavreté so zdravotnými poisťovňami. Pretože také-

to zvýšenie mzdových nákladov by nebolo kryté príjmami od ZP, riaditeľ nemohol túto požiadavku akceptovať. Môže zaručiť 8 perc. rast priemernej mzdy oproti r. 2007, na čo sú v rozpočte plánované mzdové náklady. Mzdové podmienky neboli dohodnuté ani pri kolektívnom vyjednaní na vyššom stupni medzi SOZ, SLO a ANS, preto sa v rokovaní na úrovni NsP bude pokračovať až po rozhodnutí o dodatku kolektívnej zmluvy vyššieho stupňa v oblasti miezd,

ktoré bude vedenie NsP plne akceptovať.

Na rokovaní bolo tiež dohodnuté, že stravovacia prevádzka bude zabezpečovať stravu pre zamestnancov v nočnej zmene. Spôsob objednávaní a výdaja stravy bude spresnený podľa možnosti stravovacej prevádzky a reálneho záujmu zamestnancov.

Ing. A. Uhliarová,
námestníčka RLZ

Keďže sme oddelenie, ktoré pracuje s pacientami, ale aj darcami krvi, je veľmi potešujúce, ak vyjadria svoje poďakovanie za dobrý priebeh odboru a vytvorenie príjemnej atmosféry.

V tejto pozícii a vo svojej práci chcem poďakovať za spoločné riešenie odborných a všetkých pracovných povinností s mojimi nadriadenými priamo na oddelení, za veľmi dobrú spoluprácu pri riešení požiadaviek a návrhov s nadriadenými v úseku ošetrovateľstva. Taktiež treba poďakovať za ústretovosť, pochopenie a snahu riešiť daný problém či požiadavku v rámci celého vedenia našej nemocnice.

Dušan Šimar, vrátnik, prevádzkový odbor: - Vyjadrenie mojich pocitov na tému „Na čo som hrdý v svojej práci v

> > > str. 3

Niekoľko dobrých...

> > >

rený za účasti líniového manažmentu. Výkonnosť a nákladovosť je previazaná aj na motivačný systém.

Dosiaľ nedochádza k závažným rozporom v plnení plánu a spomínané externé vplyvy prehodnotíme začiatkom 2. polroka, čím chceme zrealizovať ročný plán. No už teraz musíme pozitívne hodnotiť prístup líniového manažmentu k tvorbe plánov a ich akceptovaniu i realizovaniu. Systém plánovania a sledovania skutočnosti stále zdokonaľujeme a sme pred ukončením programu „kontrolingu“ s konzultácnou fy Emark Bratislava. Rutinné využívanie „kontrolingu“ prostredníctvom portálu QPR v počítačovej sieti bude zavedené na jednotlivé pracoviská v júli t.r., čím sa odstráni prácnosť v excelovej forme a tlačenej podobe.

Hlavným externým vplyvom je cenová politika liekov. Začiatkom roka došlo k zmene marže u dodávateľov liekov. MZ SR stanovením tzv. regresívnej marže vygenerovalo zvýšenie cien liekov v kategórii „lacnejších liekov“ a spotreba takýchto liekov predstavuje u nás väčšiu časť oproti liekom s regresívnou maržou. Nasledovali rokovania s dodávateľmi liekov na elimináciu zvyšovania nákladov. V 2. polroku je naopak avizované zníženie cien liekov v priemere cca o 7 %. Aj tieto vplyvy prehodnotíme začiatkom 2. polroka a predpokladáme, že ročný plán nákladov na lieky neprekročíme. Zvyšovanie cien nastáva i pri ostatných komoditách (napr. potravinách).

Nestabilné ekonomické prostredie vytvára stále sa meniaci sieť zdravotníckych zariadení, uzatváranie zmlúv a ich finančných objemov zo zdravotnými poisťovňami. V súčasnosti nie sme vylučovaní zo siete financovania zdravotnými poisťovňami, no chceme dohodnúť potrebné navýšenie finančných objemov aspoň o ďalších 7 %.

K dobrým správam patrí aj správa o modernizácii vybavenia našich oddelení. Z plánovaného objemu 13 mil. Sk sme už zrealizovali štyri nákupy zdravotníckych prístrojov za 2,8 mil. Sk. Formou elektronických aukcií sme ušetrili 958 tis. Sk. Ďalšie plánované nákupy za 10,2 mil. Sk realizujeme od júna. Nákupy sú zamerané na najnutnejšie prístroje, hlavne pre OAIM, OKB, psychiatriu, očné odd., urológiu.

Doterajší ekonomický vývoj a plán na rok 2008 zabezpečuje mzdové prostriedky tak, že umožňujú nárast priemernej mzdy oproti r. 2007 o cca 8 %. Prípadné ďalšie zvyšovanie tarifných miezd pri súčasných plánovaných zdrojoch nie je finančne kryté a zvyšovanie bude len na základe Vyššej kolektívnej zmluvy, resp. dodatku k nej.

Fungovanie NsP dnes vôbec nie je jednoduché. Nemám patent len na dobré správy. No každá z nich môže byť morálnou vzpruhou. Bez ohľadu na politické, ekonomické či administratívne vplyvy nemocnica funguje.

Čísla, ktoré som uviedol, potvrdzujú, že funguje relatívne dobre a že naše úsilie má zmysel.

Pod'akovanie vedeniu, kolegom, priateľom!

V živote človeka občas nastane situácia, ktorá zaskočí a nikto z nás ju nečaká.

Koncom februára 2008 som sa aj ja ocitla v takejto situácii. V tejto ťažkej chvíli som však nebola sama. Boli ste so mnou a podržali ste ma.

Slová útechy, pochopenia a spolupatričnosti ste premenili aj na činy a ja Vám za to z celého srdca **ĎAKUJEM!**

Marta Pišová

Deň melanómu

Tradičné podujatie v rámci Európskeho dňa melanómu priťahlo 5. mája nevidanú pozornosť a kožné oddelenie našej NsP navštívilo vyše 150 ľudí. Jeho cieľom je včasná diagnostika nádorových ochorení kože, ale aj vzdelávanie obyvateľstva nielen o ochoreniach kože - ktoré ľudia niekedy podceňujú - ale aj o zdravom životnom štýle, prevencii chorôb a pod. Súčasťou programu boli aj vyšetrenia a dotazníkový prieskum. Ako nám povedal primár kožného oddelenia NsP MUDr. Tibor Štovčík, účasť medziročne už niekoľko rokov stúpa, pribúdajú mladí ľudia a aj rodičia s deťmi, čo vyzdvihol ako pozitívny trend.

V súvislosti s rozvojom turizmu je dôležité uviesť, že celosvetovo stúpa výskyt malígneho melanómu kože, teda najhoršej formy rakoviny kože, a tak aj Deň melanómu prispieva k zvyšovaniu povedomia o dôležitosti prevencie. "Tohtoročná účasť na tomto podujatí bola na hranici zvládnuteľnosti, - povedal T. Štovčík. - Malígný melanóm sme nezachytili, čo nás vlastne teší, ale napriek tomu hodnotím podujatie ako úspešné. Chceme poďakovať všetkým zdravotníckym pracovníkom, ktorí sa na tejto dobrovoľnej aktivite zúčastnili."

(ba)

ANKETA

> > >

NsP" je v tomto období (a to si myslím, že hovorím aj za svojich kolegov) orientované na úplne inú - omnoho lepší situáciu v zabezpečovaní dopravy - režimových opatrení a parkovania v areáli nemocnice. Najväčší rozdiel je v tom, že v minulosti to bolo riešené vydávaním rôznych príkazov, zákazov a nariadení a na nás, vrátnikoch, bolo riešiť ich realizáciu, a to za cenu osobných napádání, urážok a invektív na našu adresu.

Našťastie sa koncom minulého roka podarilo dostať do praxe nový systém dopravného značenia s rozdelením areálu a spôsobom, ktorý bol konečne na úrovni pri manipulácii s vozidlami pri vjazde do areálu.

Vynovená "malá" herňa na detskom oddelení NsP

Od 6. mája 2008 majú deti na lôžkovom oddelení našej nemocnice k dispozícii herňu vybavenú moderným nábytkom, technikou, novými hračkami a knihami. Nadácia Slovenskej sporiteľne prispela na jej vybudovanie sumou 150 000 Sk.

Novú herňu v utorok 6. mája 2008 slávnostne otvorila riaditeľka Regionálneho riaditeľstva Slovenskej sporiteľne v Trenčíne Mária Mokrá a riaditeľ NsP Prievidza so sídlom v Bojniciach Ladislav Gerlich. Na malej slávnosti bola ďalej

šetreniami. Úspešný projekt, spracovaný koncom r. 2007, podali s cieľom prispôsobiť herňu potrebám detí, ako ich vyzorovali počas doterajšej existencie herne. Jej modernizácia je ďalším z radu krokov na celkové spríjemnenie prostredia oddelenia a vytvorenie podmienok i pre účelné strávenie času v nemocnici. Pred dvoma rokmi na detskom oddelení tiež za pomoci sponzorov zriadili herňu pre väčšie deti.

V najbližšom období sa na detskom oddelení NsP zamerajú na doplnenie herne o ďalšie knihy a pokúsia sa podobným spôsobom skvalitniť aj rehabilitačné podmienky pre deti. (ba)

1-Prvé návštevníčky v deň otvorenia herne. 2-Sponzorom poďakovala i primárka MUDr. A. Pillárová, vzhľadom na to, že riaditeľka SLSP v Trenčíne M. Mokrá.

Snímky: (re)

Deti sú vd'ачní pacienti

prítomná riaditeľka mestskej pobočky SLSP v Prievidzi Andrea Hergelová a ďalší hostia a zástupcovia médií.

V herni si deti budú môcť spríjemňovať liečbu počas celého dňa. Oddelenie je otvorené i pre rodičov malých pacientov, ktorým sa tým tiež podstatne zlepšia podmienky pobytu v NsP.

„Teším sa, že cieľ nášho spoločného snaženia - spríjemniť pobyt detí v nemocničnom zariadení - prinesie úžitok toľkým deťom a ich rodičom. Zriadenie herne pomôže deťom aspoň čiastočne znížiť stres, ktorý prežívajú pri pobyte v nemocnici. Som veľmi rada, že Nadácia Slovenskej sporiteľne mala možnosť finančne podporiť detské oddelenie NsP Prievidza,“ povedala M. Mokrá. "Bojnická nemocnica bola prvou, ktorá dostala na podobný účel taký veľký grant." Riaditeľ NsP L. Gerlich podčiarkol, že herňa nie je len miestom odpočinku a hier, ale je to naozaj aj priama podpora liečby. "Manažment zdrojov v nemocnici je taký, že dokáže zabezpečiť základné potreby a na spríjemnenie prostredia už neostáva. Preto sme o to vd'ачnejší sponzorom, ktorí nám pomáhajú plniť aj tieto úlohy."

Ako povedala primárka detského oddelenia NsP MUDr. Al. Pillárová, herňa je obľúbeným miestom detí, ktoré ju využívajú vždy, keď nie sú viazané vy-

Náročné, ale pre verejnosť osožné podujatie Deň glaukómu v našej NsP

Druhýkrát sa aj v našej NsP uskutočnil 19. mája Deň glaukómu. Záštitu nad ním prevzala firma MSD. Bol zameraný na rýchlu, jednoduchú, nebolestivú a nekontaktnú diagnostiku zeleného zákalu - jednej z najčastejších príčin straty zraku vo vyspelých krajinách sveta. Zúčastnilo sa na

ňom 107 pacientov a výsledkom bolo (okrem zvýšenej informovanosti o neraz prehliadanej chorobe a spokojnosti zdravých) aj 16 pozitívnych nálezov - to znamená podozrenie na zelený zákal. U týchto pacientov sa následne uskutočnia ďalšie vyšetrenia, aby sa po-

tvrdivo alebo vyvrátilo podozrenie na zelený zákal.

Ako nám povedala primárka očnému oddelenia MUDr. Ida Simonidesová, toto náročné podujatie sa plne osvedčilo. Jeho pozitívny vplyv na vnímanie zeleného zákalu sa dokonca prejavil aj v nasledujúcich dňoch po Dni glaukómu, keď navštívilo očné ambulanciu až 40 pacientov a denný priemer sa pohybuje okolo dvadsiatich. (ba)

nedisciplinovaný, dúfame, že po upozornení sa to už nebude opakovať.

Vďačíme za to jednoznačným pravidlám, novému systému a tiež inému prístupu občanov, ale aj zamestnancov. Ako vrátnici sme niekde na konci funkčnej hierarchie, ale máme za to, že aj táto oblasť nás môže pri jej správnom zavedení naplniť, ako sa hovorí, radosťou nad dobre vykonanou prácou, sme na ňu hrdí, najmä, keď sa opakovane chodia cudzí ľudia z firiem a podnikov k nám pýtať na tento systém, ktorý obdivujú.

Božena Mjartanová, sanitárka, ODCH: - Som hrdá v svojej práci, keď k nám prídu koľkokrát pacienti z iných fakultných nemocníc v zanedbanom stave a od nás odchádzajú v zlepšenom,

> > > str. 4

Za Jozefom Hanuskom

V posledných májových dňoch dotkli srdce nášho bývalého dlhoročného zamestnanca p. Jozefa Hanusku.

Od roku 1955 až do odchodu do dôchodku v roku 1980 odpracoval vo vtedajšom OÚNZ v nemocnici v Handlovej a v Bojniciach takmer 25 rokov. Pracoval v administratívnej najskôr ako účtovník a neskôr ako hospodár, vedúci učtárne a naposledy ako vedúci ekonomického odboru.

S poďakovaním za dlhoročnú prácu v zdravotníctve vedenie NsP týmto vyjadruje česť jeho pamiatke!

Vedúci oddelenia riadenia procesov a kvality MUDr. Marek Kudláček o audite po roku od certifikácie

Uplynulý rok - v kvalite pokrok

Môžete uviesť základné údaje o dozorovom audite, kto sa do neho zapojil a čo všetko obsahoval?

- Dozorový audit sa uskutočnil 28. a 29. mája 2008. V prvom rade sa auditori venovali vrcholovému manažmentu. Pozorne si preštudovali zápis z preskúmania manažmentom a jednotlivé body následne s vedením nemocnice podrobne „rozpítvávali“. Otázky neboli vždy príjemné a signalizovali, že ak niečo napravíme, či zlepšime, hneď na nás nájdú niečo ďalšie. Zo zdravotníckych prevádzok navštívili urologické, psychiatrické, neurologické, očné oddelenie, OKB, FRO a sonografiu bedrových kĺbov novorodencov. Vedúcim auditorom Certicomu bol, tak ako pri certifikačnom audite, Ing. S. Juráček. Odbornú podporu mu poskytovali MUDr. M. Olej a prof. MUDr. M. Dragula, PhD.

Ako dopadol audit v zásade, čo prípadne naznačil ako výzvy či úlohy resp. smery zdokonaľovania SMK?

- Zásadný výsledok auditu je, že sme „prešli“ a ak voľne použijem slová Ing. Juráčka zo záverečného hodnotenia „urobili sme za posledný rok výrazný pokrok...“, ale stále je čo vylepšovať“. Keď nám pred auditom doručili jeho plán, trochu nám odľahlo, lebo vybrate pracoviská považujeme za málo problémové vo svojom fungovaní aj informovanosti a prístupu k SMK. Žiaľ, na dvoch pracoviskách „sa našli“ neriade-

né pracovné pokyny, čo sa považuje za závažný nedostatok. Pre mňa to bolo nepríjemné prekvapenie, lebo je to oblasť, na ktorú upozorňujeme od začiatku zavádzania SMK u nás, a aj pri interných auditoch bola sledovaná. Požiadavky inej organizácie na nás v žiadnom prípade nemožno brať ako pracovný pokyn či návod. Môžeme ich do svojich pracovných postupov prevziať, ale treba pri tom dodržať isté pravidlá a formálne zásady. To platí i v prípade, že niektoré naše pracovisko vypracuje pokyn či oznámenie ostatným. Riadená dokumentácia musí byť vždy tvorená za spolupráce s manažérkou kvality pani A. Jedinou a za jej evidencie! Aj neriadené dokumenty musia spĺňať isté bazálne pravidlá (kto vypracoval, pre koho, kedy, do kedy platí...). Aj v tomto prípade je lepšie pri neistote konzultovať naše oddelenie. Takisto overiteľnosť toho, že všetci zamestnanci sú o novinkách v dokumentácii SMK včas informovaní, považoval Ing. Juráček za málo preukaznú. Tiež overiteľný spôsob udržiavania hygieny bazéna FRO podrobil kritike. Spolu nám bolo vytknutých 33 viac či menej významných závad.

Nevnímam to dramaticky a myslím si, že odstraňovanie väčšiny závad prospeje nielen systému SMK, ale zlepší i fungovanie našich pracovísk a starostlivosť o pacientov.

Aká cestu v praktickej aplikácii resp. zdokonaľení či využití už

SMK prekonal od certifikačného auditu? Ste s ňou spokojný?

- Pracoviská, ktoré mali už pred zavádzaním SMK zavedené určité pravidlá, majú aj so zavádzaním SMK minimálne problémy. Transformovali vlastne svoje pravidlá s minimálnymi úpravami do nového systému. Vedia tiež, že ak chcú niečo vo svojej činnosti zmeniť, musia zmeniť i záväzný pracovný postup. Sú však aj pracoviská, ktoré si ani jeden pracovný postup ani len neprispôbili na svoje podmienky. Mám isté pochybnosti, či vôbec podľa celouštavných pravidiel pracujú. Jednou z pripomienok externého auditu je, že líniovní manažeri (primári, vedúce sestry) nie sú zatiaľ na rozvíjaní SMK nijako zainteresovaní. S tým nemôžeme byť spokojní a to treba zmeniť. Lebo vytvorenie pravidiel práce oddelenia je prvým predpokladom kontroly ich dodržiavania a iste patrí k ich povinnostiam.

Ďalší smer, ktorým chceme rozvíjať SMK, je aktivizácia hlásenia nezhôd. Za uplynulý rok sme nezaznamenali ani jedno hlásenie nezahy. Pritom je to základná spätná väzba, ktorá pomáha odhaľovať, kde nám to škripe a čo treba zlepšiť. Nie v systéme kvality ako takom, ale v našich každodenných činnostiach. Iste sa na každom pracovisku nájde niečo, čo nás denne hnevá, a hnevá nás tiež, že sa s tým nič nedeje. A za celé doterajšie obdobie fungovania SMK sa nenašiel jeden jediný zamestnanec, ktorý by využil tú výsostne

demokratickú možnosť napísať v rámci SMK hlásenie nezahy (lebo tak sa volá to, čo nás každý deň znova a znova otravuje) a dať tak podnet, aby sa to konečne dalo do poriadku. Prečo? Ak je to preto, že je na to zatiaľ potrebné vyplniť nejaký papier a niekde ho poslať, máme liek. Pripravujeme v spolupráci s firmou Emark elektronický spôsob hlásenia. Jednoducho otvoríte intranet – SMK, vyplníte niekoľko riadkov a ukončíte. Obsah vášho hlásenia sa dostane na naše oddelenie, ktoré zariadi všetko potrebné, aby sa s tým niekto zodpovedný vážne zaoberal (a dotiahol do zdarného konca). Potom už iba presvedčíte ľudí, že to nie nežiaduca kritika, ale činnosť v prospech nášho zariadenia...

Titulky rozhovorov o SMK v Nemočníci spred roka resp. polroka zneli: Systém vytvára predpoklady, kvalitu "robí" ľudia; Kvalita je trvalý proces zlepšovania; (SMK) Potrebuje entuziazmus a čas. Platí to aj dnes?

- Myslím, že sa odpovede na tieto otázky dajú vytušiť z doterajších odpovedí. SMK je „beh na dlhé trate“. Skutočná kvalita je ideál, ku ktorému sa budeme (ak vytrváme) stále približovať. V niečom skokmi, v niečom drobnými krôčkami. Nesmie nás však odradiť, že to možno nejde tak rýchlo a priamočiarno, ako by sme chceli. Vzdať sa však nesmieme. Pri súčasnem tlaku ministerstva, úradu pre dohľad nad ZS, poisťovní a konkurenčných zdravotníckych zariadení by to bol koniec našej nemocnice.

(bk)

Zlatý záchranársky kríž pre našu NsP

Od roku 2000 udeľuje redakcia česko-slovenský pôsobiaci časopis Rescue report Zlaté záchranárske kríže a čestné uznania. Cieľom je oceniť výnimočné zásahy hasičov, zdravotníkov, vojakov a iných príslušníkov integrovaného záchranného systému, dobrovoľníkov i laikov, podporiť význam záchranárskej profesie a stavovskú česť všetkých záchranárov. Koncom apríla odovzdala v bratislavskom PKO po druhýkrát vydavateľka časopisu Rescue report

MUDr. J. Bradáčová, MBA s podporou ministerstiev vnútra i zdravotníctva a za prítomnosti oboch ministrov R. Kaliňáka a I. Valentoviča Zlaté záchranárske kríže a čestné uznania v 6 kategóriách aj na Slovensku.

V kategórii Záchranársky čin profesionálneho kolektívu dostala čestné uznanie za rok 2007 i naša NsP. Diplom prevzal riaditeľ NsP MUDr. L. Gerlich, prítomný bol i primár záchranky MUDr. G. Lacika. Okrem NsP bol za zásah vo VOP v Nová-

koch ocenený i prievidský Hasičský a záchranný zbor.

Na druhý deň po slávnostnom večere prijal približne 35 ocenených účastníkov slávnosti v Grassalkovičovskom paláci prezident SR I. Gašparovič. Prezident niekoľkokrát zdôraznil v ďakovnej reči obdiv a úctu k náročnosti profesie záchranárov, rovnako ako fakt, že pri záchrane života a ochrane a majetku iných záchranári a ich rodiny často strácajú to najcennejšie – vlastný život. (ba)

kých úloh, ktoré súvisia so zabezpečením a správnym uskladňovaním materiálu pre NsP. Pokiaľ v minulosti sme sa nachádzali v podzemí v nevyhovujúcich priestoroch ako pre uloženie materiálu, tak aj pre výkon pracovných činností, po rôznych presunoch sa nám podarilo dosiahnuť vyhovujúce priestory po sklade CO, ktorého materiál sme prevzali do našej pôsobnosti. Dostať vhodné skladacie priestory, možnosť vhodného rozčlenenia obchodných komodít s prehľadným uložením nám umožňuje efektívnejšie vykonávať inventúry a spracovávať príslušnú agendu. Mnohí možno budú frflať, že nedostali ihneď zo skladu to či ono, ale treba si uvedomiť, že v minulosti boli neopodstatnené nadnormatívne zásoby a teraz pri požiadavke úspornosti, šetre-

nia materiálom, ale najmä plánovania financií na nákup, sa zabezpečujú len najdôležitejšie materiály pre fungovanie pracovísk, a to po preverení opodstatnenosti ich ziadania.

Tak, ako sme mali donedávna zapratané skladové priestory vyradeným materiálom, teraz po zabehnutí činnosti likvidačnej komisie, plánovaného systému vyradovania a likvidácie materiálov a pravidelného odstraňovania zariadení a prístrojov oprávnenými firmami, máme radosť z fungujúceho systému. A sme hrdí na to, že sa nám tento systém podarilo realizovať. V neposlednom rade sme hrdí aj na náš výborný pracovný kolektív.

Niektoré problémy pri zabezpečovaní materiálov však tesne súvisia s možnosťami úhrad dodávateľom, čo

> > > str. 5

Podakovania

Srdečne ďakujem za ochotu a pomoc, ktorú som dostala na očné oddelení. Celému kolektívu prajem veľa úspechov v práci. Čudovala som sa iba sfahovaniu na oddelenie ORL.

Ida Čapošná

Tieto riadky píše Silvester Strmeň, t.č. pacient očné oddelenia bojnickej nemocnice, pripravený na očné operáciu catarakty. Dňa 25. marca som nastúpil do nemocnice s plánom operácie 26. marca. Nemám z tejto operácie strach, ako to obvyčajne u ľudí býva zvykom. Vlastne sa na ňu teším, lebo som veľmi postihnutý. Od marca 2007 nepočujem a nepomáhajú mi žiadne načúvacie aparáty. A tento rok sa mi zasa zhoršil aj zrak. V tejto mojej ťažkej situácii som s veľkou nádejou nastúpil do nemocnice.

A bol som veľmi prekvapený, ako mi všetci pracovníci očné oddelenia prejavujú opateru, starostlivosť a ochotu v mojej beznádeji. To ma presvedča, že tento kolektív mi pomôže a už teraz viem, že budem naň s láskou dlho spomínať.

Len sa takým prístupom, aký majú, sa dá pacientom pomáhať. Vlieva do pacientov nádej na dobré liečebné výsledky. Za nadštandardný prístup im patrí pochvala a poďakovanie. Hlboko sa skláňam pred všetkými, ktorí tu pracujú, a budem o tom všade rozprávať, aby ľudia, ktorí potrebujú takúto pomoc, sa mohli na nich s dôverou obrátiť. Vďaka!!!

Riešenie problémov z konca roka 2007 a začiatku roka 2008 na OKB

Konkurencia vyburcovala k aktivite

V posledných dvoch mesiacoch roka 2007 a na začiatku roka 2008 sme na oddelení klinickej biochémie zaznamenali značný úbytok biochemických vyšetrení, spôsobený odlivom vzoriek od lekárov primárneho kontaktu a od špecialistov pracujúcich mimo nemocnice do konkurenčných súkromných laboratórií v priľahlých regiónoch. Pôvodne naše vzorky boli stále vo väčších množstvách vyšetřované v Ružomberku, Žiari a v Bánovciach. Vyšetřenia pre externých lekárov predstavujú pre naše odd. veľmi významnú položku, je to viac než polovica našich vyšetření.

Vzhľadom na to sme museli urobiť širšiu škálu opatrení spolu s ostatnými SVALZ odd., a to s HTO, OKM a patologickým oddelením. Celá akcia bola koordinovaná riaditeľstvom NsP v tesnej spolupráci s vedením Dopravnej služby HBZS, ktorá zabezpečuje zvoz biologického materiálu i rozvoz výsledkov. Nasledoval celý rad sedení s odbornými situáciami, hľadáním najlepšieho spoločného riešenia a s určením stratégie ďalších postupov.

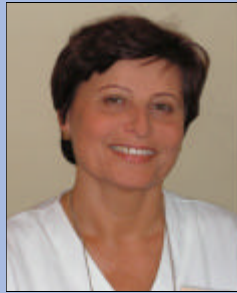
Pre tento čas sa nám podarilo úbytok vyšetření zastaviť, dokonca sme spozorovali mierny nárast oproti predpokladaným počtom bodov a vyšetření. Nová situácia pre nás znamená hlavne veľa práce navyše, a to: triedenie výsledkov do

uzatvárateľných obalov pre každého lekára zvlášť, poskytovanie a triedenie odberového materiálu, čo si vyžaduje veľa času, značné sústredenie a nesporne väčšiu a častejšiu komunikáciu s externými ambulanciami.

Napriek tomu, že nové povinnosti znamenali pre pracovníkov laboratória prácu navyše, stotožnili sa s novou situáciou a postupne sa zapracovali do nových pracovných činností.

Odmenu pre nás je to, že sme si zatiaľ udržali určitý počet externých lekárov ako klientov, že sme si udržali určitý počet vyšetření, čo v konečnom dôsledku znamená udržanie pracovných pozícií pre laborantov a udržanie príjmu financií pre NsP od poisťovní za laboratórne vyšetřenia.

Tieto úlohy sme riešili zároveň s inou vážnou výzvou – získka a zaškolenie dostatočný počet laborantov. Ich fluktuácia je dnes väčšia ako v minulosti, napokon ako všade, a je veľký problém získka nových laborantov. Prítom zaško-

lenie nového laboranta v biochemickom laboratóriu je dlhodobý proces. Zaškolenie na jednotlivé samostatné činnosti trvá niekoľko mesiacov, zaradenie do služieb je však už podmienené zvládnutím všetkých činností, a to býva zvyčajne až po jednom roku práce. Pre vysvetlenie: na OKB máme v paleta viac ako 150 druhov rozličných vyšetření na rôznych typoch prístrojov a na troch rozličných veľkých automatických analyzátoroch. Okrem toho musí laborant zvládnuť prácu s laboratórnym informačným systémom. Zaškolenie nových pracovníkov prebieha postupne po jednotlivých úsekoch laboratória a vykonávajú ho vedúci úsekov: Ing. Bullová, Mgr. Lalíková a Ing. Pekáriková.

Chcela by som sa na záver poďakovať zamestnancom laboratória, že pochopili nutnosť zmeny a nutnosť práce navyše, zamestnancom ostatných laboratórií, že bojovali spolu s nami a zároveň za seba, ale hlavne sa chcem poďakovať vrchnej laborantke OKB pani Vilme Dírerovej, že sa podujala koordinovať celú akciu v praxi na úrovni všetkých SVALZ oddelení, že do toho vložila množstvo energie a že to zvládla výborne. Nakoniec by som sa chcela poďakovať vedeniu NsP za promptný a racionálny prístup k riešeniu tohto problému.

MUDr. MÁRIA HRDÁ,
primárka OKB

Predstavujeme nových vedúcich pracovníkov

MUDr. Pavol Majdák - Narodil sa v r. 1973. Štúdium na JLF UK v Martine ukončil v r. 1997. Odvtedy pracuje v NsP Bojnice. V r. 2000 absolvoval špecializáciu I. stupňa v odbore vnútorné lekárstvo a v r. 2005 špecializáciu v odbore angiológia. Od apríla 2007 je poverený vedením novovzniknutého geriatrického oddelenia.

- Oddelenie v reálnych podmienkach vychádzalo zo základov interného oddelenia a jeho cieľom je naplnenie deklarovanej koncepcie. T.j. poskytovať akútnu špecializovanú geriatrickú starostlivosť, slúžiť na diferenciálnu diagnostiku a liečbu prevažne interných ochorení, najmä v prípadoch komplikovaných multimorbiditou. Hospitalizuje pacientov vo veku nad 65 rokov.

Svojím zameraním sa diferencuje od už v NsP Bojnice existujúcich oddelení: interného a ODCH. Od ODCH tým, že hospitalizuje prevažne akútne chorých pacientov, od interného oddelenia vymedzujúcim vekom a čiastočne aj štruktúrou pacientov. Uvedená selekcia pacientov umožňuje diferencovaný prístup ku akútne chorému, spravídla „krehkému“, nestabilnému geriatrickému pacientovi. Možnosť dlhšej hospitalizácie dáva potrebný priestor na jeho dlhodobjšiu stabilizáciu, odsledovanie stavu, účinkov a prípadných komplikácií liečby. Pozitívny efekt potencie edukácia a často potrebná rehabilitácia pacienta. Cieľom je jeho dlhodobá aj ambulantná stabilizácia s redukciami potreby rehospitalizácií.

Naplnenie zmyslu vecí v súčasných reálnych podmienkach fungovania spoločnosti, zdravotníctva a nemocnic, vrátane našej je však často, jemne povedané, problematické. V podmienkach permanentného, najmä personálneho, pnutia sa profesionálne vízie mnohokrát z nevyhnutnosti redukujú na sebazáchovný reflex udržania aspoň súčasného stavu. Snahu udržať hlavu nad vodou. Pokiaľ sa dá, napredovať.

Mať zmysel.

Čo nové u odborárov ZO SOZ ZaSS

Predstavitelia ZO ZaSS podnikli pre dosiahnutie požiadaviek z uznesenia nedávnej Konferencie predsedov ZO (vyrovnanie finančných prostriedkov pre NsP v pôsobnosti VÚC, miest atď. a z toho plynúce možnosti zvýšenia plátov v nemocniciach) okrem iného nasledujúce kroky:

- Dňa 23. mája sa uskutočnilo rokovanie vedenia ZO s predsedom vlády, ministrom zdravotníctva a generálnou riaditeľkou VŠZP na Úrade vlády. Hovorilo sa o situácii v zdravotníctve, prijali sa závery, ktoré by mali zabezpečiť zaradenie zamestnancov zdravotníckych zariadení späť do zákona 553/2003 Z.z.

- Odznelo i tvrdenie, že nemocnice združené v ANS majú financie pre rast plátov zamestnancov pri raste objemu financií zo zdravotných poisťovní (ja zatiaľ o žiadanom raste financií neviem). Predseda vlády vyjadril ochotu pre ďalšie možnosti vyjednávania. Po spraco-

vaní prehľadu VŠZP sa stretnú partneri na rokovaní ODT na MZ SR.

- V dňoch 28. – 30. mája bol zorganizovaný protest v Bruseli. Do programu ekonomického a sociálneho výboru bol na žiadosť KOZ SR zaradený bod Fórum členov. Viceprezident KOZ E. Škultéty prezentoval aktuálnu situáciu v zdravotníctve v SR z pohľadu ZOZ, ale hlavne jeho členov. Akcie sa zúčastnili aj zástupcovia našej ZO. Do Bruselu sa išlo s vedomím, že problémy sa majú riešiť doma a vonku nám ich nik nevyrieši, ale poukázali sme na neriešenie problému kompetentnými. Očakávame, že začnú aktívnejšie riešiť danú problematiku.

- Prebiehali rokovania ohľadom Dodatku č. 2 KZVS s ANS (zvýšenie plátov) pred stredkovateľkou. Zmluvné strany jej návrh neakceptovali, spor bol predložený rozhodcovi, ktorý by mal rozhodnúť v júni.

- Začiatkom júna sa stretli zástupcovia ZO ZaSS s členmi LOZ. Na rokovaní sa zhodli na texte Návrhu KZVS, ktorý

po mnohých rokoch mám pocit uspokojenia z práce, ktorú robím, a občas dokonca aj počujem od pacientov slovo „ďakujem“, vďačím mnohým vzácnym ľuďom, ktorých som na týchto pracoviskách stretla. Mala som šťastie, že som začínala pod vedením emeritnej p. primárky Vlasty Cmarkovej a p. vrchnej sestry Eleny Švecovej-Vankúšovej. Aj teraz mám šťastie, že pracujem na oddelení, kde som veľmi dobre prijatá a kde sa profesionálne kvality spájajú s ľudskými. Ak mám hovoriť o hrdosti, tak dôvod vidím práve v existencii múdrych a šikovných pracovníkov v našej NsP.

Pripravil: (ba)

v súčasnosti je už predložený ANS a AFN SR.

- Na úrovni našej nemocnice sme v štádiu vyjednávania Dodatku č. III. KZ. Odborové organizácie predložili návrh, uskutočnilo sa aj spoločné jednanie, ďalšie stretnutie je dohodnuté koncom júna po rozhodnutí rozhodcu v spore KZVS.

Vláda na rokovaní v Prievidzi dala vo vzťahu k NsP dva prísľuby. Ja sa môžem z každého sľubu, ktorý nám je prínosom, len radovať. Prínosom nám je vlastne jediné a len splnenie prísľubu. Vláda uložila ministrom zdravotníctva rokovať so VŠZP o zabezpečení úhrad uznaných, ale nezaplatených výkonov aj pre našu NsP, s ohľadom na zdroje poisťovne. Nemám informácie o splnení tejto úlohy alebo o krokoch k splneniu. Minister financií dostal za úlohu uvoľniť z rezervy vlády prostriedky, z ktorých pre nemocnicu pôjde 4 mil. Sk na rekonštrukciu vyhorenej elektroinštalácie pôrodnej sály. To je v štádiu plnenia, takže po mnohých nespĺnených sľuboch, nielen vlády, ale politikov z celej škály politického spektra, patrí vláde malé ďakujeme. Aj keď si myslím, že v našom zdravotníckom chaose, spôsobenom politikmi a trhovým mechanizmom, je to povinnosť vlády.

Moja reakcia na garanciu premiéra, že „NsP je v povinnej minimálnej sieti nemocníc“? Po mojej snahe dopátrať sa potvrdenia tejto informácie som ostal na nule. Bodaj by to bola pravda! Viem len o prísľube VŠZP o predĺžení zmluvy s našou nemocnicou aj na budúci rok.

Želám všetkým zamestnancom, aby nastal čas, kedy ich nebudú rušiť a rozptyľovať politické trenice, nedotiahnuté kroky a nespĺnené sľuby.

MARIAN KRČÍK,
predseda V - ZO SOZ ZaSS

ANKETA

> > >

kopíruje situáciu v zdravotníctve. Ale za toto už my nemôžeme.

Anna Vidová, zdravotná sestra, ortopedické odd.: - Predpokladám, že s anketou som bola oslovená vďaka "výročiu". Je to 35 rokov, čo som nastúpila ako sestra na ARO, pamätám si ešte stále nazývaným "teska", a po vzniku Rýchlej zdravotnej pomoci som pokračovala v práci v urgentnej medicíne až do minulého roku. Teraz pracujem na ortopedickom odd. ako sestra na operačnej izbe.

Nie je teraz "trendy" chváliť, alebo byť dokonca spokojný! Za fakt, že ja aj

Naši jubilanti

MÁJ 2008

Životné jubileum 50 rokov:

Ing. Katarína Gregorová, technický odbor

Daniela Čechová, neurolol. odd.

Prac. jubileum 25 rokov v NsP:

Marta Karaková, odd. centrálnej sterilizácie

Odchod do dôchodku:

Margita Duranziová, novoroďecké odd.

JÚN 2008

Životné jubileum 50 rokov:

Mária Lysá, ortopedické odd.

Mária Zábojníková, ekonomický odbor

MUDr. Martin Hudec, gynek.-pôrod. odd.

Daniela Halmová, FRO

Odchod do dôchodku:

Darina Nedeliaková, CPA

MUDr. Jozef Kubík, pracovné lekárstvo

Podakovanie

Vážení p. primár MUDr. Vladimír Garaj, CSc., vážena p. Mgr. Alena Filípková, kolektív psychiatrického oddelenia,

týmto sa Vám chcem poďakovať za umožnenie absolvovať odbornú prax na Vašom oddelení v čase od 4. 2. - 13. 2. 2008.

Priamy kontakt na oddelení mi dal možnosť oboznámiť sa s komunitným režimom akútneho a doliečovacieho oddelenia, prehliť a aplikovať teoretické poznatky o diagnózach hospitalizovaných pacientov, rozvíjať diagnostické zručnosti. Napriek tomu, že som bola na oddelení len pár dní, presvedčila som sa, že svoju prácu vykonávate nielen erudovane, ale najmä s láskou, rešpektujúc záujmy a dobro pacienta.

S poďakovaním a pozdravom -
Jana Vráblová, Nitr. Pravno

Vážení kolegovia,

dovoľte, aby sme sa Vám v mene Katedry psychológie TU v Trnave poďakovali za Váš osobný vklad a vedenie našej poslucháčky Jany Vráblovej počas odbornej praxe.

S úctou -

**Trnavská univerzita,
Katedra psychológie**

Nemocnica - vydáva ako dvojmesačník Nemocnica s poliklinikou Prievidza so sídlom v Bojniciach vo vydavateľstve Agentúra IN. Šéfredaktor: PhDr. Michal Beňadik. Náklad: 600 ex. Sadzba: Agentúra IN. Tlač: Alfaprint Martin. Distribúcia: NsP. Redakcia: Časopis Nemocnica - Agentúra IN, Škultétyho 1, 036 55 Martin, tel. / fax: 043/430 2881, 0905-945 901, e-mail: benadik@stonline.sk. Registrácia: Ministerstvo kultúry SR pod č. RP-98/2005

Každodenne prijímame v NsP pacientov, ktorí sú akútne pod vplyvom alkoholu a drog (dlhodobá závislosť alebo s rôznymi poruchami psychiky a správania). Často ich privádza LSPP, RZP, niekedy aj polícia. V centrálnej príjmovej ambulancii – kde je potrebné maximálne sústredenie, sa niekedy odohrajú situácie tohto miesta nehodné. Niektorí opití alebo inak intoxikovaní občania – pacienti nešetria nadávkami, vyhrážkami, odmietaním spolupráce a proklamáciami svojich práv v mieste, kde je v tom istom čase vyšetrovaný iný pacient s cievnou príhodou, akútnou chirurgickou udalosťou alebo iným náhlým poškodením zdravia. Voči nesprávnym sú všetci bezmocní. Musia to vydržať a nemyslieť na to, že aj oni majú ústavou zaručené práva. No predovšetkým majú okamžitú pracovnú povinnosť ho ošetriť. A tak podstupujú praktický tréning svojej trpezlivosti a vynaliezavosti, čím posilňujú svoju etickú zdatnosť a morálku zdravotníckeho pracovníka. Ktovie, či to nie je na úkor tých chorých, ktorí sa tak hlučne svojich práv už dožadovať nevládzu. Ak tento pacient nemá závažnejší úraz alebo somatickú komplikáciu, pravdepodobne bude umiestnený na psychiatrické oddelenie (hoci za pomoci polície), kde pobudí najviac chorých pacientov, lebo musí byť umiestnený tak, aby mohol byť pozorovaný jeho stav, či nevzniknú komplikácie. Tento stav si síce navodil sám, ale to je jedno.

Záchytky sú minulosťou, záchytné izby nenaplnenou prítomnosťou, lebo zriaďovatelia zo zákona nemajú peniaze pre ich vlastných občanov. Takže za to, že občania pijú, drogujú, je v koncovke zodpovedné zdravotníctvo; rovnako, ako to bolo v socializme. Nemá u koho nájsť podporu, hoci všetci naslovovzaf sa vystatujú, ako slúžia, chcú slúžiť a sú len pre občana.

Centrá liečby protidrogových závislostí na Slovensku vznikajú, niektoré však

už aj zanikli. Čo sú, pre koho sú určené, či aj pre takýchto pacientov – občanov, z ktorých časť patrí po prepustení do cely predbežného zadržania na políciu za správanie za posledných 24 hodín pred prepustením? S praxou takéhoto druhu nie sú skúsenosti ani správy. Pre zdravotníkov je to pacient a nechcú mať už viac papierovačky a prípadne nepríjemných konfrontácií na polícii či súde s ošetrovanými.

Môže byť takéto centrum alebo samostatné protialkoholické a protidrogové od-

Centrum pre liečbu závislostí - je potrebné a pomôže ?

delenie potrebné aj v Hornej Nitre, v nemocnici v Bojniciach, či sa to tohto regiónu netýka? V celom TSK nie je žiadne takéto oddelenie a aj tí pacienti, ktorí naozaj sa vyliečiť chcú a podporujú ich najbližší aj spolupracovníci, musia hľadať a čakať, či sa niekde umiestnia. Takéto oddelenia sa týkajú liečenia v začiatkoch vývoji závislosti, kým ohrozený chápe, čo urobil a čo nemal a ďalej to už nechce konať. Keď je dôsledný, bude poučený, že sú „v poradi“ rodina, spolok, A-klub, jeho psychiater, stacionár, nakoniec oddelenie – všetko je však limitované, ale v boji o seba nutné.

Teda, mať CPLDZ v regióne, alebo nemať? Vyliečení ticho súhlasia, nahlas nepovedia. „Spolkári“ sa usilujú pomôcť, príbuzní chorých dúfajú, že všetko zachránia inštitúcia, hoci často vedia sami, že doma sa už nič nezmení.

Dnes psychiatrické oddelenie poskytuje dostatočnú sortiment diagnostických aj liečebných prostriedkov a metód pre úspešnú liečbu ohrozených a závislých od alkoholu, vrátane dlhodobej odvykacej liečby. Nedajú sa však vyliečiť všetci, predovšetkým v pokročilom štádiu ochorenia, tým sa dá ufať len v akútnom ohrození zdravia, ktoré sa v chronickom priebehu choroby zo závislosti vyskytuje. Organizačným a systémovým problémom je nedostatok lekárov, ktorí by sa dlhodobou taktou odborne zamerali. Zatiaľ to vykonávajú a zastupujú starší lekári. Dostupnosť ďalších doliečovacích prostriedkov dlhodobého rázu je v okrese v porovnaní s inými vysoká - Spolok abstinentov, Resocializačné centrum Koš.

Vznikla potreba ambulancie s nadregionálnou pôsobnosťou a denného stacionára, aké sú kapacity? Ústavná pohotovostná služba psychiatrov sa stala nadštandardom a možno už minulosťou, nemôže sa s ňou naďalej už trvale počítať v LSPP, RZP ani na CPA. Ošetrovanie prejdú do kompetencií služby CPA alebo krajského fakultného pracoviska podľa hierarchie. Podľa nej pôjde akútny pacient do FN v Trenčíne.

Záverom: časť dopravených pacientov odborní ani špecializovaní starostlivosť nepotrebuje, ani pozorovaním ich stavu sa prevažne nepotvrďujú účelnosť a nevyhnutnosť prijatia na oddelenie. Pre pacientov, ktorí sa liečiť zo závislosti chcú, je možné rozširovať návštevy stacionára, účasť na kluboch abstijnujúcich, perspektívne samostatnú ambulanciu protialkoholickú liečbu v ambulancii s krajskou pôsobnosťou. Štatút a možno aj priestory Centra pre liečbu závislostí by nemusel byť problém. Tím špecialistov je kompetentný a funkčný, no chýba lekár s trvalým a dlhodobým zameraním. Možno pomôžu regionálne a nadregionálne inštitúcie pri jeho hľadaní...

**MUDr. VLADIMÍR GARAJ, CSc.
primár psychiatrického odd.**

Z konferencie o „Kvalite života v nemocnici“

„Pokiaľ sa človeku dostáva dosť úcty, môže vnímať svoj život ako hodnotný a rastie jeho schopnosť poznávať svoju dôstojnosť ako aj zmysel svojho života.“

MUDr. V. Svobodová

V polovici apríla 2008 bola v Martine konferencia **Kresťan v dnešnej nemocnici**. Hlavnou témou bola **kvalita života personálu, pacientov a ich príbuzných v nemocnici**. Konferencia bola pripravená na podnet lekárov, sestier a nemocničných duchovných. V poradí už tretí ročník prebiehal pod záštitou biskupa mons. Štefana Sečku. Zúčastnili sa jej aj dvaja poslanci Európskeho parlamentu: MUDr. Anna Záborská a MUDr. Miroslav Mikolášik.

Spomedzi prednášajúcich spomeniem aspoň doc. MUDr. Jozefa Glasu, CSc., PhD z Bratislavy, ktorý nám vysvetlil etické aspekty kvality života. MUDr. Viola Svobodová prednášala tému **Dôstojnosť človeka v zdraví a chorobe**. Bola to pútavá a veľmi obohacujúca prezentácia podporujúca životnú skúsenosť, no ako pani doktorka je zakladateľkou dvoch hospicov v ČR. PhDr. Peter Szeliga, PhD z Trnavy upriamil našu pozornosť na kvalitu života

a životnú spokojnosť lekárov pôsobiacich v nemocničnom zariadení. O holistickom prístupe k pacientovi prednášal nemocničný kaplán PhDr. Mgr. Peter Novýsedlák z Michaloviec. Mgr. Lýdia Naďová, ktorá pôsobila ako nemocničná kaplánka na detskej onkológii v Bratislave, predniesla tému o možnostiach, ktoré by sme mohli ponúknuť deťom pacientom a ich rodičom počas hospitalizácie.

Z našej nemocnice sa na tejto konferencii zúčastnili tri sestry a jedna sanitárka z neurologického oddelenia a pani doktorka z OAİM.

Konferencia chcela motivovať zdravotníkov k rešpektovaniu dôstojnosti človeka ako takého, so správnym pohľadom na jeho život aj v chorobe. Ďalej chcela poukázať, že život pacienta a jeho utrpenie má zmysel. Priniesla nové poznatky z menej praktizovaných oblastí ako napr. bioetiky. Veľmi dobre poslúžila na vzájomné spoznanie a bližší kontakt medzi zdravotníckymi pracovníkmi, dobrovoľníkmi a nemocničnými duchovnými. Povzbudila

pre skvalitnenie prístupu ku chorým. Tiež išlo o podporu zdravotníkov, aby investovali svoje sily do kolegiálnych vzťahov na oddelení, kde pracujú. Poukázala na dôležitosť spolupráce zdravotníkov s duchovnými ako aj s dobrovoľníkmi.

Všetci, čo pracujeme v nemocničnom prostredí, vnímame vyčerpanosť personálu. Často sú zdravotníci nadmieru zafažení a nemôžu podať očakávaný výkon. Požiadavky na zdravotníkov rastú, a preto nesmieme podceňovať ich osobné možnosti a mali by sme vnímať aj ich dôstojnosť a možnosti, ktoré tiež nie sú bez obmedzenia. Práca v nemocničnom prostredí sa nedá vykonávať len s nárokom na odmenu. Je to služba. Ale rovnako ju nie je možné konať bez patričnej odmeny. **Vieme, že veľkou odmenou môže byť srdečný stisk ruky, alebo úprimné „ďakujem“.**

V závere by som rád zdôraznil, že prednesené a diskutované témy nadchli všetkých prítomných a mnohých povzbudili do ďalšej kvalitnejšej a komplexnejšej služby chorým a ich príbuzným. Ak by ste mali aj vy záujem oboznámiť sa s obsahom vyššie spomínaných prednášok, rád vám ich poskytnem v zvukovej nahrávke.

**Gerhard Glazer – Opitz
nemocničný kňaz**